

ความรู้เกี่ยวกับการแสดงตนต่อ เจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

การแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล ในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกากรณีที่จำเลยซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกเป็นผู้อุทธรณ์หรือฎีกา โดยวางเงื่อนไขว่าหากจำเลยนั้นไม่ได้ถูกคุมขัง ให้เป็นหน้าที่ของจำเลยต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๘ วรรคสาม “ในกรณีที่ตามคำพิพากษาจำเลยต้องรับโทษจำคุกหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น และจำเลยไม่ได้ถูกคุมขัง จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้น ให้ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์...”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๖ วรรคสอง “ฎีกานั้น ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๙๘ มาตรา ๒๐๐ และมาตรา ๒๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

จำเลยที่ต้องแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล ในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

๑. จำเลยซึ่งศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกหรือประหารชีวิตและได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา
๒. จำเลยที่ศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกหรือประหารชีวิตแต่อยู่ระหว่างหลบหนีด้วย

กฎหมายมีผลใช้บังคับคดีเมื่อใด

กฎหมายมีผลใช้บังคับกับการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาทุกกรณีที่ไต่ยื่นตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป (แม้จะเป็นคดีที่ฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับก็ตาม)

จำเลยที่จะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต้องแสดงตนที่ใด จำเลยที่จะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาต้องแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลที่ศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาคัดสินคดี

ผลของการไม่แสดงตนในขณะ ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

ศาลจะมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์หรือไม่รับฎีกาแล้วแต่กรณี ซึ่งจำเลยอาจยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๘ ทวิ และมาตรา ๒๒๔ (กรณีศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ ให้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันฟังคำสั่ง คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด สำหรับกรณีศาลมีคำสั่งไม่รับฎีกา ให้ยื่นที่ศาลชั้นต้นภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันฟังคำสั่ง)

จำเลยที่ได้รับยกเว้นไม่จำเป็นต้องแสดงตน ต่อศาลในขณะยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

๑. จำเลยที่ศาลพิพากษาให้รอการกำหนดโทษหรือลงโทษอย่างอื่น เช่น กักขังหรือปรับโดยไม่มีโทษจำคุกหรือโทษสถานที่หนักกว่าร่วมด้วย
๒. จำเลยที่ศาลรอการลงโทษจำคุก
๓. จำเลยที่รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาคืบแล้ว

กำหนดระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา

การยื่นอุทธรณ์ ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง

กรณีการยื่นฎีกา อยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๗ ถึง ๒๒๑ คู่ความมีอำนาจฎีกาคัดค้านคำพิพากษา หรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ฎีกา

กรณียื่นขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกา จำเลยจะต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลหรือไม่

หากจำเลยยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่ยื่นคำร้องขอดังกล่าว จำเลยไม่จำเป็นต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล เนื่องจากไม่ใช่การยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา จึงไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายนี้

ข้อสังเกต

ในระยะเริ่มแรก จำเลยบางรายอาจไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ใหม่และมอบหมายให้ทนายความหรือผู้รับมอบอำนาจมายื่นอุทธรณ์หรือฎีกาโดยตนเองไม่ได้มาศาล ดังนั้น ในขั้นตอนการตรวจอุทธรณ์หรือฎีกาเจ้าหน้าที่ธุรการให้แจ้งผู้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาทราบถึงหลักเกณฑ์ตามกฎหมายใหม่แล้วทำรายงานเจ้าหน้าที่ แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการแสดงตนของจำเลยเสนอต่อศาล (ถ้ามีคำร้องขอขยายระยะเวลาแสดงตนก็ให้เสนอไปพร้อมด้วย) เพื่อศาลจะได้พิจารณาว่าจะอนุญาตให้ขยายระยะเวลาให้จำเลยแสดงตนหรือไม่ หากมีคำสั่งอนุญาต ก็จะสั่งในอุทธรณ์หรือฎีกาว่า “รอไว้สิ่งเมื่อจำเลยแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลแล้ว” และเมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าว ถ้าจำเลยไม่แสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลก็จะพิจารณาสั่งไม่รับอุทธรณ์หรือไม่รับฎีกาต่อไป

การแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล ยังมีกำหนดไว้ที่ใดอีกหรือไม่

การแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล ในขณะที่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา นอกจากจะมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๘ และ มาตรา ๒๑๖ ยังมีการกำหนดให้มีการแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาไว้ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งใช้บังคับกับศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบ และศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยบัญญัติไว้ทั้งหมด ๓ อุทธรณ์ ข้อ ๒๕ และ ข้อ ๒๖ และหมวด ๔ ฎีกา ข้อ ๒๗

รู้หรือไม่ ? ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ต้องแสดงตน

จัดทำโดย

กลุ่มงานบริการประชาชนและประชาสัมพันธ์

อาคารศาลแขวงชลบุรี ชั้น ๑

ถนนพระยาสุรจา ตำบลบางปลาสร้อย

อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

โทร. ๐ ๓๘๒๘ ๗๖๖๑-๔, ๐ ๓๘๒๗ ๔๑๘๔

www.cnbmc.coj.go.th

E-MAIL : cnbmc@coj.go.th

